

TRONDHEIM KOMMUNE
Rådmannen, kommunaldirektør for
helse og velferd

Bystyret

Vår saksbehandler
Mette H. Berntsen

Vår ref.
06/38124/
oppgis ved alle henv.

Deres ref.

Dato
09.05.2007

HANDLINGSPLAN VOLD MOT KVINNER - utfyllende notat

Utdyping av saken Handlingsplan vold mot kvinner på bakgrunn av uttalelser i komiteene. Viser til to andre notater, som er utarbeidet i saken.

Innledning

I forbindelse med budsjettbehandlingen i des. 2006 bevilget bystyret kr. 250.000 til oppfølging av handlingsplanen vold mot kvinner. Kompetansebygging i hjelpeapparatet, bygge ut mottakstilbud og holdningsskapende arbeid mot jenter og gutter i ungdomsskolen skal prioriteres. Det ble også bevilget kr. 250.000 til en prosjektstilling fra 1. aug. 2007 for en 3-årsperiode, som skal arbeide for å forebygge seksuell trakasering, og drive holdningsskapende arbeid blant elever i ungdomsskole og videregående skole. Fylkeskommunen har bevilget tilsvarende ressurser. Rådmannen har engasjert en prosjektleder for å iverksette handlingsplanen vold mot kvinner, og den andre prosjektstillingen vil være på plass 1. aug. 2007.

Siden saken ble behandlet i helse og velferdskomiteen, har Amnesty International Norge og Reform – ressurscenter for menn i samarbeid med TNS Gallup gjennomført en kartlegging av menns erfaringer med og holdninger til vold mot kvinner. Barne- og familietjenesten har initiert to prosjekter i forhold til barn som lever i voldelige relasjoner eller som er vitne til vold i familien. Videre er det utarbeidet en handlingsplan mot seksuell trakasering og mobbing i skolen, som er til politisk behandling. Undersøkelsen, prosjektene og handlingsplanen blir kort omtalt da de har relevans for utvikling av tiltakene i planen.

Fakta

1. Undersøkelsen "Hvem bryr seg? – En rapport om menns holdninger til vold mot kvinner" ble gjennomført i februar 2007. Metoden var en web-basert undersøkelse med et landsrepresentativt utvalg hvor 500 menn i alderen 18 – 60 år har deltatt. Resultatene viser at:

- Fire av ti menn oppfatter vold mot kvinner som et samfunnsproblem i Norge
- Fire av ti menn kjenner til en mann i sin omgangskrets eller sitt nærmiljø som har utøvd vold mot en kvinne
- Tre av fire menn mener at menns vold mot en kvinnelig partner aldri kan rettfærdiggjøres. Likevel legger mange menn hele eller deler av ansvaret for å blir utsatt for overgrep på kvinner.
- Yngre menn opplever vold mot kvinner i mindre grad som et samfunnsproblem, og snakker mindre om det
- Menn gir uttrykk for at de gjerne vil gripe inn for å stoppe volden. Likevel forholder hver fjerde mann seg passiv når han får vite om en kvinne som utsettes for vold.

I presseoppslagene rundt offentliggjøringen av rapporten gir statsministeren og andre politikere, leder for voldtekstutvalget, leder i Krisesentersekretariatet og bistandsadvokater uttrykk for at de er sjokkert over at slike kvinnefiendlige holdninger er utbredt i 2007 og at menn ansvarliggjør kvinner for voldsbruken.

Rapporten har følgende anbefalinger til regjeringen:

- opprette en landsdekkende informasjonstelefon med gratis grønt nummer og en tilhørende webportal: www.stoppvold.no som skal gi informasjon om eksisterende hjelpe- og behandlingstilbud til mennesker som opplever eller er vitne til vold i nære relasjoner.
- Etabler et bedre hjelpetilbud for menn med voldsproblemer

Postadresse:
TRONDHEIM KOMMUNE
Rådmannens fagstab
7004 TRONDHEIM

Besøksadresse:
Munkegata 1

Telefon:
+47 72546502

Telefaks:
+47 72546064

Organisasjonsnummer:
NO 942 110 464

E-postadresse: radmann.postmottak@trondheim.kommune.no
Internettadresse: www.trondheim.kommune.no/radmannen

- Gjennomfør undervisningsopplegg for ungdommer
Innen august 2008 må det utarbeides et nasjonalt undervisningsopplegg for ungdomsskoleelever med fokus på konflikter og vold i nære relasjoner som kan bidra til å bevisstgjøre unge gutter og jenter om hvordan konflikter i nære relasjoner kan forebygges og håndteres.

Amnesty International Norge og Reform oppfordrer gutter og menn:

- Menns vold mot kvinner er først og fremst menns ansvar. Menn har muligheten til å gjøre noe med problemet. Oppfatningen om at kvinner skal oppføre seg på en bestemt måte for å ha krav på respekt er med på å legitimere overgrep. Tenk over dine holdninger og handlinger.
- Ta vold mot kvinner opp med dine mannlige venner og bekjente.
- Menn kan stoppe vold mot kvinner.

[http://www.amnesty.no/web.nsf/files/hvem_bryr_seg.pdf/\\$file/hvem_bryr_seg.pdf](http://www.amnesty.no/web.nsf/files/hvem_bryr_seg.pdf/$file/hvem_bryr_seg.pdf)

2. Prosjektene i barne- og familietjenesten om vold i nære relasjoner.

Bakgrunnen for prosjektet er at et stort antall barn lever med vold i familien. Det er et omfattende forskningsgrunnlag som viser at barn kan få psykologiske skader både av å bli utsatt for vold direkte og ved å være vitne til alvorlig vold i familien. Fordi vold i familien ofte skjer i det skjulte, og fordi de potensielle skadene på barn er undervurdert, får mange av disse barna ikke tilgang på nødvendig hjelp for å behandle og forebygge skader.

Prosjektet er finansiert av Barne- og Familiedepartementet, og er et samarbeid mellom Senter for Krisepsykologi i Bergen og Alternativ til Vold i Oslo. Prosjektperioden er 2004- 2007. Det samarbeides tett med BUF DIR om kompetanseheving på dette temaet for Familievernkontorene, Krisesentre og fagteamene. Andre sentrale samarbeidsparter er bl.a. det kommunale barnevern, politiets familievoldskoordinatorer og Barne- og Ungdomspsykiatrien (BUP). Måsettingene er å bedde kunnskapsgrunnlaget, formidle forskningsbasert og praksisnær kunnskap, etablering av nettverk og samarbeidsallianser/arenaer, øke omfang og kvaliteten på det tilbudet familievernkontorene i prosjektet tilbyr voldsutsatte barn. Prosjektet er under planlegging i Trondheim kommune og er nært knyttet opp til Handlingsplanen vold mot kvinner.

Trondheim kommune, Sør-Trøndelag politidistrikt, Støttesenteret for fornærmede i straffesaker, Trøndelag statsadvokatembede, Krisesenteret i Trondheim, Sinnemestringssenteret ved St. Olavs Hospital og Sør-Trøndelag friomsorgskontor har sammen sendt inn en søknad til Justisdepartementet på kr. 180.000 til et forprosjekt om familievold. Målsettingen er å dra sammen ulike etater og organisasjoner som er involvert i familievold for å øke gjensidig kjennskap til arbeidsområder og metoder. I forprosjektperioden skal det utredes rammebetingelser for et konkret samarbeid mellom ulike etater for å forebygge og forsone i familievoldssaker. Samtidig skal man gjennom konkrete saker i forprosjektperioden utvikle samarbeid og metoder for forebygging og forsoning i familievoldssaker.

Trondheim kommune har initiert flere prosjekter i familievold/vold i nære relasjoner i forhold til kvinner og i forhold til barn. Det blir viktig å samordne alle initiativene slik at det blir en felles økt innsats på området.

Rådmannen inviterte ansatte fra flere enheter i kommunen som jobber med voksne og barn, Samrådet vold mot kvinner og St. Olavs Hospital til et arbeidsseminar 19. april for å konkretisere tiltak når det gjelder kompetanseutvikling, mottaks- og gruppetilbud, holdningsskapende arbeid, arbeidsgiverpolitikk, informasjonsarbeid og samarbeidet mellom kommunen og brukerorganisasjonene/ frivillige. Rådmannen og representanter fra de ulike enhetene i kommunen har gjennomgått forslagene og anbefaler en tiltaksplan. Disse tiltakene tar utgangspunkt i vold mot kvinner i nære relasjoner og inneholder ikke tiltak spesielt innrettet mot barn. De blir ivaretatt gjennom de andre prosjektene, men alle prosjektene skal ha et tett samarbeid og samhandling om felles innsats.

Tiltaksplanen

1. Barnevernsvakta er kommunens akutt-telefon for kriser når det gjelder vold og overgrep overfor barn og kvinner.
2. Temaet vold mot kvinner og barn omtales i kommunens styringsdokumenter og i kommunens verdigrunnlag.
3. Øke kompetanse om vold og overgrep i samfunnet.
4. Øke kompetansen om innvandrere/ulike kulturer
5. Praktisere nye retningslinjer om tema vold og seksuelle overgrep i svangerskapsomsorgen.
6. Utvikle kartleggingsverktøy: hvordan spørre, utvikle god dialog, kommunikasjon, ivareta brukerperspektivet, henvise til spisskompetanse.
7. Øke kompetansen på kriser /kriseforståelse
8. Øke kompetanse i sikringstiltak der personer har begått overgrep

9. Etablere byomfattende mottaksteam med god kompetanse, kort responstid fra hendelse om hjelp og til hjelpen blir iverksatt.
10. Etablere gruppetilbud for voldsutsatte
11. Samarbeide med andre etater og med frivillige lag og organisasjoner for å utvikle ny seksualundervisning i barne og ungdomsskole og på helsestasjon for ungdom, drive holdningskapende i forhold til seksualitet, grensesetting og konflikthåndtering.
12. Utvikle tilbudet om sinnemestring ved hjelp av ART-programmet(Aggression Replacement Training) ”god folkeskikk blant barn”.
13. Utvikle gruppetilbud til både jenter og gutter og kjønnssegregerte tilbud.
14. Samarbeide med Jentevakta (12 – 25 år), ei gruppe ved Krisesenteret.
15. Samarbeide med Humanetisk forbund og kirken i konfirmasjonsforberedelsene.
16. Utvikle samarbeid mellom hjelpeapparatet og de frivillige organisasjonene når det gjelder utviklingen av tjenestene, samarbeid om kurs og konferanser og samarbeid i enkeltsaker.
17. Etablere flere nettverk etter modell fra Samrådet vold mot kvinner.
18. Lage informasjonsbrosjyrer på flere språk.
19. Gi informasjon i innvandrer miljøene
20. Gi informasjon om tilbud og hjelp i asylmottak og ved bosetting.
21. Lage innslag i media
22. Henge opp plakater, bruke button, t-skjorter.
23. Kampanjer mot vold
24. Lage og legge ut brosjyrer i offentlige kontorer
25. Lage oversikt over tiltak på kommunens nettside.
26. Informasjon til alle nytilsatte i kommunen, der det legges vekt på holdninger, normer og verdier

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Tor Åm
kommunaldirektør

Mette H. Berntsen
rådgiver